

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului depus de Rău Oleg, reprezentat de avocatul Musteață Eugeniu,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Rău Oleg împotriva Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, terț Inspectoratul General al Poliției cu privire la anularea ordinului de sancționare disciplinară, restabilirea în funcție, obligarea achitării diferenței la plățile salariale, încasarea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 20 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a casat integral hotărârea din 01 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani și emisă o decizie nouă de respingere a acțiunii depuse de Rău Oleg,

(Dosarul nr. 3ra-1049/23
NR. PIGD 2-21175120-01-3ra-24102023)

Recursul este vădit neîntemeiat. Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel nu constituie un temei de casare a actului judecătoresc.

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani: (jud. V. Dodon)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: V. Negru, E. Palanciuc, I. Dutca)

09 iulie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând, în lipsa părților, admisibilitatea recursului depus de Rău Oleg, reprezentat de avocatul Musteață Eugeniu,
Curtea Supremă de Justiție, în completul de judecată compus din:
Stela Procopciuc, *Președinte*
Diana Stănilă,
Oxana Parfeni, *Judecători*
constată următoarele:

ÎN FAPT:

1. La 29 noiembrie 2021, Rău Oleg a depus cerere de chemare în judecată, în procedura contenciosului administrativ, împotriva Ministerului Afacerilor Interne cu privire la anularea ordinului de sancționare disciplinară, restabilirea în funcție, obligarea achitării diferenței la plățile salariale, încasarea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

2. În susținerea acțiunii reclamantului a indicat că prin ordinul MAI nr.176ef din 05 noiembrie 2021 „Cu privire la sancționarea disciplinară a comisarului principal Rău Oleg”, a fost sancționat disciplinar, cu retrogradare în funcție și numit în funcție de șef al Sectorului nr.***** (*****) al IP Călărași al IGP.

3. Reclamantul consideră ilegal și neîntemeiat ordinul nominalizat, care în viziunea sa este pasibil de a fi anulat, din motivele ce succed.

4. Astfel, prin ordinul IGP din 29 mai 2020, a fost numit în funcție de șef al Inspectoratului de Poliție Călărași al IGP al MAI și eliberat din funcția de șef al Secției securitate publică a IP Călărași al IGP al MAI. Pe toată perioada de exercitare a funcției deținute, a fost evaluat cu calificativul „foarte bine”, a avut rezultate bune, nu a fost sancționat disciplinar, dimpotrivă, au fost întreprinse mai multe măsuri de stimulare.

5. Aproximativ în octombrie 2021, a fost chestionat de către angajații Serviciului Protecție Internă și Anticorupție al MAI cu referire la asamblarea unor crucifixe pe teritoriul IP Călărași, iar la începutul lunii noiembrie 2021, a luat cunoștință cu ordinul MAI nr.175ef din 05 noiembrie 2021, în baza căruia a fost sancționat disciplinar cu retrogradarea din funcție, fiind numit în funcție de șef al sectorului nr.***** (*****) al IP Călărași al IGP.

6. Reclamantul consideră că în cadrul anchetei de serviciu nu au fost elucidate toate circumstanțele prevăzute în pct.64 din Statutul disciplinar al funcționarului public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.409/2017, nefiind reflectate în conținutul ordinului și nu s-a ținut cont de circumstanțele prevăzute la pct.91-94 din același Statut.

7. La fel, la emiterea actului administrativ contestat nu s-a ținut cont de dreptul său la apărare, fiind lipsit de posibilitatea de a prezenta probe în cadrul anchetei de serviciu.

8. Ministerul Afacerilor Interne nu a examinat multiaspectual, complet și obiectiv circumstanțele încălcării disciplinare reținute, iar sancțiunea disciplinară aplicată în privința sa, prin ordinul MAI nr.176ef din 05 noiembrie 2021, nu este oportună și echitabilă în raport cu cele invocate.

9. De asemenea, a fost încălcată procedura de desfășurare a anchetei de serviciu, de aplicare a sancțiunii disciplinare și de numire în funcția inferioară.

10. Drept motiv de sancționare disciplinară a servit faptul că pe teritoriul IP Călărași au fost asamblate câteva crucifixe, în contextul în care o mare parte din sediile inspectoratelor și a sectoarelor de poliție au fost edificate de către angajați și terțe persoane, care până în prezent nu pot fi luate la balanța contabilă, deoarece au fost montate pe contul și din mijloacele angajaților și a terțelor persoane, cu titlu gratuit, așa cum au fost edificate mai multe monumente în cinstea eroilor căzuți la datorie, întrucât statul nu asigură mijloace financiare pentru menținerea și amenajarea condițiilor de desfășurare a activității.

11. În contextul enunțat, Rău Oleg a solicitat admiterea acțiunii, anularea ordinului MAI nr.176ef din 05 noiembrie 2021, prin care a fost sancționat disciplinar, cu retrogradarea în funcție și numit în funcția de șef al Sectorului nr.***** (*****) al IP Călărași al IGP; restabilirea în funcția anterior deținută de șef al Inspectoratului de Poliție Călărași al IGP al MAI; obligarea pârâtului Ministerul Afacerilor Interne să-i achite diferența de salariu primit, ținând cont de funcția exercitată de șef al sectorului nr.***** (*****) al IP Călărași al IGP și funcția deținută anterior de șef al IP Călărași al IGP al MAI din 05 noiembrie 2021 – până la executarea hotărârii; încasarea din contul MAI în beneficiul său a prejudiciului moral în mărime de 100 000 de lei, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

12. La 11 iulie 2022, prin intermediul poștei electronice, Rău Oleg, reprezentat de avocatul Musteață Eugeniu a depus supliment la cererea de chemare în judecată, conținând aceleași temeuri de fapt și de drept, și aceleași solicitări doar că s-a concretizat părțile la proces, fiind îndreptată împotriva pârâtului Ministerului Afacerilor Interne, terț Inspectoratul General al Poliției (f.d.36-39).

13. La 20 iulie 2022, reprezentantul Inspectoratului General al Poliției, Andriuța Valentin, a depus în instanța de judecată cerere, prin care a solicitat atragerea în proces în calitate de terț pe comisarul principal, șef interimar al IP Călărași, J.M. (f.d.41-44).

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE:

14. Prin încheierea protocolară din 06 iulie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost atras în proces în calitate de terț Inspectoratul General al Poliției (f.d.34-34 verso).

15. Prin încheierea protocolară din 12 octombrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost respinsă cererea depusă de reprezentantul Inspectoratului General al Poliției, Andriuța Valentin privind atragerea în proces în calitate de terț pe comisarul principal, șef interimar al IP Călărași, J.M. (f.d.63-63verso).

16. Prin încheierea din 01 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, în temeiul art.207 alin.(2) lit.f) din Codul administrativ, au fost declarate inadmisibile pretențiile reclamantului Rău Oleg împotriva Ministerului Afacerilor Interne, terț IGP privind achitarea diferenței de salariu primit, ținând cont de funcția exercitată în calitate de șef al sectorului nr.***** (*****) al IP Călărași al IGP și funcția deținută anterior de șef al IP Călărași al IGP al MAI din 05 noiembrie 2021 – până la executarea hotărârii și încasarea prejudiciului moral în mărime de 100 000 de lei, din motiv că nu a fost respectată procedura prealabilă (f.d.66-67).

17. Prin hotărârea din 01 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost admisă parțial acțiunea depusă de Rău Oleg. S-a anulat ordinul MAI nr.176ef din 05 noiembrie 2021 „Cu privire la sancționarea disciplinară a comisarului principal Rău Oleg”. S-a încasat din contul Ministerului Afacerilor Interne în beneficiul lui Oleg Rău cheltuielile de judecată în mărime de 20 329,90 de lei.

18. Prima instanță a motivat soluția de admitere parțială a acțiunii, constatând că la 08 octombrie 2021, Serviciul protecție internă și anticorupție al Ministerului Afacerilor Interne a inițiat o anchetă de serviciu în cadrul procedurii administrative nr.4/279int, în temeiul raportului de autosesizare al ofițerului principal de investigații al secției nr.3 a DCC a DGA al SPIA al MAI, comisar principal A.C. referitor la unele acțiuni pretins ilegale admise de către șeful Inspectoratului de Poliție Călărași al Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne, comisar principal Oleg Rău, manifestate prin folosirea situației de serviciu în scopul realizării altor interese personale privind prestarea serviciilor în construcție cu implicarea angajaților din subordine. Conform circumstanțelor stabilite în cadrul anchetei de serviciu a constatat că comisarul principal Oleg Rău a încălcat prevederile art.9 alin.(2) lit.f) din Codul muncii, art.50 lit.k), art.52 alin.(1) lit.a) din Legea nr.288/2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, pct.7 subpct.7) din Codul de etică și deontologie al funcționarului public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.629/2017, pct.7 subpct.16) și 23), pct.13) subpct.1) din Statutul disciplinar al funcționarului public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.409/2017, acțiuni/inacțiuni

manifestate prin admiterea, în timpul orelor de lucru, cât și în afara acestora, confecționării crucifixelor în boxa nr.9 de pe teritoriul IP Călărași al IGP al MAI de către angajații: *P.S, M.V.* și *I.M*, utilizând în acest mod spațiul și energia electrică a inspectoratului și la 03 septembrie 2021, în jurul orelor 11:00-12:00, utilizarea de către angajatul *P.S.* a automobilului de serviciu de model „*****”, cu numărul de înmatriculare ***** , în alte scopuri decât cele de serviciu, adică pentru a transporta materiale de construcție de la Inspectorat până la periferia orașului ***** (traseul *****), astfel încât a administrat neeficient patrimoniul ce i-a fost încredințat pentru uz în activitatea de serviciu.

19. În contextul circumstanțelor constatate în cadrul anchetei de serviciu, a fost emis ordinul nr.176ef din 05 noiembrie 2021 „Cu privire la sancționarea disciplinară a comisarului principal Oleg Rău”. Comisarului principal Oleg Rău s-a imputat încălcarea prevederilor art.9 alin.(2) lit.f) din Codul muncii, art.50 lit.k), art.52 alin. (1) lit.a) din Legea nr.288/2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, pct.7 subpct.7) din Codul de etică și deontologie al funcționarului public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.629/2017, pct.7 subpct.16) și 23), pct.13) subpct.1) din Statutul disciplinar al funcționarului public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.409/2017, acțiuni/inacțiuni manifestate prin admiterea, în timpul orelor de lucru, cât și în afara acestora, confecționării crucifixelor în boxa nr.9 de pe teritoriul IP Călărași al IGP al MAI de către angajații *P.S., M.V.* și *I.M.*, utilizând în acest mod spațiul și energia electrică a inspectoratului și la 03 septembrie 2021, în jurul orelor 11:00-12:00, utilizarea de către angajatul *P.S.* a automobilului de serviciu de model „*****”, cu numărul de înmatriculare ***** , în alte scopuri decât cele de serviciu, adică pentru a transporta materiale de construcție de la inspectorat până la periferia orașului ***** (traseul *****), astfel încât a administrat neeficient patrimoniul ce i-a fost încredințat pentru uz în activitatea de serviciu.

20. Cu trimitere la pct.39 din Statutul disciplinar al funcționarului public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.409/2017, prima instanță a considerat ca fiind neîntemeiată imputarea de către autoritatea publică pârâtă reclamantului Oleg Rău a acțiunilor/inacțiunilor care au dus la încălcarea prevederilor art.9 alin.(2) lit.f) din Codul muncii, art.50 lit.k), art.52 alin.(1) lit.a) din Legea nr. 288/2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, pct.7 subpct.7) din Codul de etică și deontologie al funcționarului public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.629/2017, pct.7 subpct.16) și 23), pct.13) subpct.1) din Statutul disciplinar al funcționarului public cu

statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.409/2017, întrucât aceste prevederi stabilesc obligații generale, iar atribuțiile de serviciu, drepturile și obligațiile fiecărui funcționar public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, sunt stabilite în fișa de post.

21. Instanța de fond a remarcat că din actele anchetei de serviciu și din ordinul contestat nu rezultă că reclamantul prin acțiunile/inacțiunile sale a încălcat obligațiile de serviciu stabilite conform fișei de post.

22. Din considerentele expuse, instanța de judecată a conchis că ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr.176ef din 05 noiembrie 2021 „Cu privire la sancționarea disciplinară a comisarului principal Oleg Rău”, este ilegal din care motiv a admis acțiunea în această parte.

23. În același timp, instanța de fond a considerat ca fiind neîntemeiată cerința reclamantului privind restabilirea în funcția anterior deținută de șef al IP Călărași al IGP al MAI, or, aceasta este sancțiunea aplicată în baza ordinului, iar referitor la legalitatea ordinului instanța s-a expus.

24. Totodată, cu trimitere la prevederile art.195 din Codul administrativ și art.96 CPC, prima instanță a notat că reclamantul a fost reprezentat în cadrul procesului dat de judecată de către avocatul Eugeniu Musteață, suportând cheltuielile de asistență juridică în mărime de 20329,90 de lei, drept dovadă servind bonul de plată seria GL nr.079795 din 10 noiembrie 2021 și având în vedere caracterul real, necesar și rezonabil, în temeiul normelor legale citate, a considerat necesar compensarea cheltuielilor de asistență juridică reclamantului Oleg Rău din contul pârâtului Ministerul Afacerilor Interne.

25. Prin încheierea din 02 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani s-a respins cererea depusă de Rău Oleg, reprezentat de avocatul Eugeniu Musteață cu privire la explicarea hotărârii din 01 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani (f.d.85-86).

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL:

26. La 18 noiembrie 2022, în interiorul termenului prevăzut de art.232 alin.(1) și (2) din Codul administrativ, Ministerul Afacerilor Interne a depus apel (nemotivat) împotriva hotărârii primei instanțe, iar la 29 martie 2023 a prezentat motivarea apelului, solicitând casarea integrală a hotărârii din 01 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, cu emiterea unei decizii noi de respingere integrală a acțiunii depus de Rău Oleg.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL:

27. Prin decizia din 20 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a casat integral hotărârea din 01 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău,

sediul Râșcani și s-a emis o decizie nouă de respingere a acțiunii depuse de Rău Oleg.

28. Instanța de apel a motivat decizia prin faptul că obiectul prezentei acțiuni îl constituie ordinul nr.176ef din 05.11.2021 „Cu privire la sancționarea disciplinară a comisarului principal Oleg Rău”, prin care reclamantului i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară – „retrogradare în funcție”.

29. Cu referire la art.5 din Legea nr.288/2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, instanța de apel a reținut că norma dată de drept definește principiile profesionale ale funcționarului public cu statut special. Activitatea funcționarului public cu statut special se desfășoară exclusiv în baza legii și pentru executarea acesteia, în interesul persoanei și al comunității, potrivit principiilor profesionalismului, confidențialității, integrității profesionale și loialității, stabilității în funcția publică, colaborării și cooperării, imparțialității și nediscriminării, transparenței, obiectivității, eficienței, responsabilității și subordonării ierarhice.

30. Cu trimitere la art.9 alin.(2) lit.f) din Codul muncii, instanța de apel a remarcat că salariatul este obligat să manifeste o atitudine gospodărească față de bunurile angajatorului și ale altor salariați.

31. Totodată, instanța de apel a notat că potrivit art.50 lit.k) din Legea nr.288/2016, funcționarul public cu statut special are obligația să cunoască și să întrețină în stare regulamentară tehnica și mijloacele din dotare, să păstreze și să administreze eficient patrimoniul ce i-a fost încredințat pentru uz în activitatea de serviciu. Iar, dispozițiile art.52 alin.(1) lit.a) din aceeași Lege prevede că, funcționarului public cu statut special îi este interzis să utilizeze în interes personal sau în alte scopuri decât cele de serviciu, mijloace financiare, tehnico-materiale, echipamente speciale informaționale și alte bunuri ale statului, precum și informațiile de serviciu, puse la dispoziția sa pentru exercitarea atribuțiilor ori la care are acces în virtutea îndeplinirii acestora.

32. Cu trimitere la prevederile art.55, art.56 alin.(1), art.57, art.58 alin.(1) din Legea nr.288/2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, pct.7 supct.7) din Codul de etică și deontologie al funcționarului public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.629/2017, pct.7 subpct.16), pct.13 supct.1), pct.19, pct.39-40, pct.43-45, pct.47-49, pct.51, pct.59-65, pct.73-78 din Statutul disciplinar al funcționarului public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.409 din 07 iunie 2017, instanța de apel a menționat că disciplina muncii reprezintă obligația tuturor angajaților de a se subordona unor reguli de comportare stabilite de actele normative, fișele de post, contractele colective și individuale de muncă

precum și cu alte acte normative și dispozițiile angajatorului, necesitatea respectării unei anumite ordini, a unor reguli care coordonează conduita angajaților fiind impusă în vederea atingerii scopului activității angajatorului, iar sistemul răspunderii disciplinare are scopul de a sancționa abaterile disciplinare deja comise de angajat, precum și de a preîntâmpina comiterea acestora pe viitor.

33. Instanța de apel a stabilit că faptele imputate reclamantului Rău Oleg prin ordinul contestat, stabilite în urma anchetei de serviciu, se încadrează în noțiunea de „abateră disciplinară”, or, faptele respective vizează încălcarea de către reclamantul/intimat a atribuțiilor de serviciu, stabilite prin dispozițiile legale, respectarea cărora este pusă în sarcina acestuia.

34. Curtea de Apel Chișinău a remarcat că însăși reclamantul/intimatul Rău Oleg a recunoscut și nu a infirmat faptul că în boxele inspectoratului de poliție, au fost confecționate 6 crucifixuri, prin urmare nu pot fi acceptate alegațiile acestuia precum că, nu ar fi dat nimănui indicații să încarce în automobilul de serviciu de model ”*****” n/î *****, nisip și pietriș și nici nu a știut că, angajații din subordinea sa, s-au deplasat la locul unde urma să fie instalat crucifixul, or, fiind în funcția de comisar principal, Rău Oleg, șef al Inspectoratului de poliție Călărași al IGP al MAI a încălcat regimul de restricții, interdicții și incompatibilități în activitatea de serviciu, neonorându-și cu strictete obligațiile de serviciu.

35. Pe final, instanța de apel a concluzionat că la emiterea ordinului nr.176ef din 05.11.2021 „Cu privire la sancționarea disciplinară a comisarului principal Oleg Rău”, Ministerul Afacerilor Interne a respectat prevederile art.118 din Codul administrativ, motivând clar circumstanțele de fapt și de drept, care au stat la baza emiterii acestuia, abaterea disciplinară, precum și legătura de cauzalitate între faptele imputate ultimului și consecințele acesteia. Mai mult, la materialele anchetei de serviciu au fost anexate suficiente probe care dovedesc că Rău Oleg, fiind în funcția de comisar principal, a permis și a admis în timpul orelor de serviciu, cât și în afara acestora, confecționarea a 6 crucifixe în boxa nr.9 de pe teritoriul Inspectoratului de Poliție Călărași al IGP al MAI, de către angajații din subordinea sa: S.P., M.V. și M.I., utilizând în acest scop energia electrică din contul inspectoratului și încăperile de serviciu. Totodată, în cadrul anchetei de serviciu s-a constatat că, la 03 septembrie 2021, în jurul orelor 11:00 - 12:00, comisarul principal Rău Oleg a admis utilizarea de către angajatul S.P. a automobilului de serviciu de model „*****”, n/î *****, în alte scopuri decât cele de serviciu, pentru a transporta materiale de construcție de la Inspectorat până la periferia orașului ***** (traseul *****), contrar destinației de către intimat și angajații din subordinea sa a mijloacelor tehnico-materiale ale IP Călărași fapte confirmate, inclusiv și prin declarațiile participanților la procedura administrativă.

36. Instanța de apel a considerat eronată concluzia instanței de fond precum că ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr.176ef din 05.11.2021 „Cu privire la sancționarea disciplinară a comisarului principal Oleg Rău” este ilegal, or, faptele imputate reclamantului se încadrează în noțiunea de abatere disciplinară, și prin urmare, reieșind din disponibilitatea decizională a angajatorului de aplicare în privința salariatului a sancțiunilor disciplinare concrete, de gravitatea abaterii comise și consecințele acesteia, gradul de vinovăție, personalitatea salariatului etc, față de reclamantul/intimatul Oleg Rău, a fost aplicată sancțiunea, sub formă de retrogradare din funcția deținută, ținându-se cont de concluzia anchetei de serviciu, care a fost realizată în corespundere cu pct.47-48 din Hotărârea Guvernului nr.409/2017 cu privire la aprobarea Statutului disciplinar al funcționarului public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, care cert stipulează că, ancheta de serviciu se efectuează în conformitate cu prevederile legislației în vigoare, a dispozițiilor prezentului Statut disciplinar și contribuie la consolidarea disciplinei de serviciu, legalității, prevenirea și combaterea ilegalităților, educarea funcționarilor în spiritul executării întocmai și la timp a actelor normative.

37. Curtea de Apel Chișinău a subliniat că sarcinile anchetei de serviciu sunt: 1) examinarea sub toate aspectele, completă și obiectivă a circumstanțelor abaterilor disciplinare comise de către funcționari; 2) stabilirea cauzelor și condițiilor care au condus la comiterea abaterilor disciplinare; 3) identificarea persoanelor vinovate și asigurarea aplicării corecte a legislației în vigoare, pentru ca fiecare persoană care a comis abateri disciplinare să fie sancționată potrivit vinovăției sale și nicio persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere.

38. În contextul menționat, instanța de apel a dedus că ancheta de serviciu s-a efectuat în corespundere cu sarcinile impuse de lege, iar la emiterea ordinului contestat, angajatorul a respectat principiul proporționalității, măsura aplicată față de Rău Oleg fiind în concordanță cu elementele unui test de proporționalitate: are un scop legitim; este potrivită; necesară; rezonabilă.

39. Instanța de apel a precizat că enumerarea mai multor tipuri de sancțiuni în Statutul disciplinar al funcționarului public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, nu obligă angajatorul să le aplice în privința salariaților, în ordinea enumerată, or, la aplicarea unei sancțiuni urmează a se ține cont de criteriile legale specificate supra. Răspunderea disciplinară intervine în cazul săvârșirii unei abateri disciplinare, definită ca încălcare cu vinovăție de către persoană a îndatoririlor corespunzătoare funcției pe care o deține și a normelor de etică și conduită profesională prevăzute de lege.

40. Pe final, Curtea de Apel Chișinău a concluzionat că autoritatea pârâtă la emiterea ordinului contestat a respectat prevederile legale, abateri

sau încălcări la emiterea acestuia nu au fost stabilite, legalitatea actului administrativ contestat - ordinul nr.176ef din 05.11.2021 „Cu privire la sancționarea disciplinară a comisarului Oleg Rău”, prin care reclamantul a fost sancționat cu retrogradare din funcția anterior deținută, a fost confirmată prin cele constatate, iar simplul dezacord al reclamantului cu actul administrativ contestat, nu poate servi drept temei de anulare a acestuia.

41. În circumstanțele stabilite, instanța de apel a dedus că în calitatea de șef, Oleg Rău nu a organizat și implementat la nivelul cerințelor sistemul de control intern managerial în cadrul IP Călărași, după cum este stabilit în Regulamentul privind organizarea și funcționarea subdiviziunii, cât și în fișa postului funcției.

42. Instanța de apel a considerat eronată concluzia primei instanțe precum că imputarea de către autoritatea publică reclamantului Oleg Rău a acțiunilor/inacțiunilor care au dus la încălcarea prevederilor art.9 alin.(2) lit.f) din Codul muncii, art.50 lit.k), art.52 alin.(1) lit.a) din Legea nr.288/2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, pct.7 subpct.7) din Codul de etică și deontologie al funcționarului public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.629/2017, subpct.16) și 23), pct.13) subpct.1) din Statutul disciplinar al funcționarului public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.409/2017 pe motiv că aceste prevederi stabilesc obligații generale, iar atribuțiile de serviciu, drepturile și obligațiile fiecărui funcționar public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne sunt stabilite în fișa de post. Or, prevederile Hotărârii Guvernului nr.409/2017, care este un act normativ special, reglementează statutul funcționarului public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne și pune în aplicare Legea specială nr.288/2016. Cu atât că, pe lângă obligațiile de serviciu concrete ale polițistului din fișa postului, mai există obligații ce țin nemijlocit de calitatea de funcționar public cu statut special din cadrul MAI.

43. La caz, ținând cont de funcția de șef al Inspectoratului de Poliție Călărași, pe care o deținea reclamantul Rău Oleg, pe lângă obligațiile de bază, restricțiile stipulate în pct.7-18 din Statutul disciplinar al funcționarului public cu statut disciplinar din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.409/2017, la capitolul IV al aceluiași Regulament, au fost stabilite obligații și responsabilități conducătorilor întru menținerea disciplinei de muncă.

44. Rezumând cele constatate, instanța de apel a concluzionat de a casa hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani din 01 noiembrie 2021 și de a emite o decizie nouă cu privire la respingerea acțiunii înaintate de Oleg Rău.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS ȘI SOLICITĂRILE RECURENTULUI:

45. La 22 iunie 2023, Rău Oleg, reprezentat de avocatul Musteață Eugeniu a depus recurs inițial (nemotivat) împotriva deciziei din 20 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, iar la 07 noiembrie 2023 a depus motivarea recursului, solicitând casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

46. În susținerea recursului reprezentantul recurentului a invocat că ancheta de serviciu a fost inițiată în baza declarațiilor angajaților Serviciului Protecție Internă și Anticorupție a MAI, A.C. și C.D., care au relatat precum că la 03.09.2021, fiind în exercitare atribuțiilor de serviciu, deplasându-se pe traseul, la ieșirea din orașul Călărași au observat un automobil de model „*****”, nr. n/î *****, care era încărcat cu nisip, iar în preajma lui trei persoane efectuau careva lucrări. Deși ambii angajați ai SPIA au dat declarații cu privire la aceste circumstanțe, raport despre cele invocate a depus doar A.C. Din materialele dosarului administrativ, se constată că ancheta de serviciu a fost dispusă spre examinare ofițerului superior de investigații al Secției nr.1 a DISI a DGPI a SPIA al MAI, C.T. Respectivul ofițer, l-a audiat pe ofițerul superior urmărire penală SPIA al MAI, C.D., iar înainte de a fi audiat și în timpul audierii la preîntâmpinat de răspunderea ce o poartă în calitate martor, conform art.312 și 313 al CP, precum și i-a adus la cunoștință drepturile și obligațiile ce decurg din Codul de procedura civilă și din Codul administrativ. În cadrul ședinței de judecată, reprezentantul MAI a recunoscut că ofițerul superior, C.T. și cu ofițerul superior C.D., sunt soți. C.A. și C.D. au fost cei care au sesizat conducerea despre careva abateri disciplinare, iar ulterior au fost audiați în calitate de martori, inclusiv sub răspunderea ce o poartă conform art.312 și 313 al Codului penal, este indiscutabil că au interes ca cele declarate să se confirme, în caz contrar riscă să suporte anumite consecințe de ordin penal, inclusiv de ordin disciplinar și moral. Prin urmare, pe de o parte, ancheta de serviciu a fost efectuată de o persoană ce a avut interesul direct ca declarațiile martorilor, în special a lui C.D., să se confirme, iar pe de altă parte, ancheta de serviciu a fost efectuată de o persoană care nu avea dreptul să o efectueze.

47. Din motivarea ordinului Ministerului Afacerilor Interne nr.176ef. din 05.11.2021, precum și din partea descriptivă a acestuia, Rău Oleg a fost sancționat disciplinar pentru faptul că a admis în timpul orelor de lucru, precum și în afara acestora, confecționarea crucifixelor pe teritoriul IP Călărași al IGP, de către angajații S.P., M.V. și I.M., utilizând în acest mod energia electrică a IP Călărași și automobilul de serviciu de model „*****”, nr. n/î *****, în alte scopuri decât de serviciu, astfel a administrat neeficient patrimoniul ce i-a fost încredințat pentru uz în activitatea de serviciu. În pofida acestor constatări, nu există nici o dovadă a faptului că Rău Oleg a

cunoscut despre implicarea lui M.V. și I.M. în activitatea de asamblare a crucifixelor.

48. La fel, Rău Oleg a menționat că nu a dat indicație și nici nu a rugat pe nimeni să utilizeze mașina de serviciu în scopul de a asambla crucifixul, fapt care s-a confirmat prin declarațiile lui S.P. care a menționat că până atunci transporta materialele necesare cu transportul unui locuitor din satul ***** pe numele V., iar la 03.09.2021, S.P. a utilizat transportul de serviciu, de model „*****”, nr. n/î ***** , care era întărit după el, fără știrea lui Rău Oleg. Mai mult ca atât, S.P. a declarat că de fapt a încărcat nisipul din spălătoria inspectoratului care se adunase acolo, astfel a făcut curățenie. Prin urmare, ofițerul superior de investigații, C.T. a făcut careva concluzii în lipsa unui substrat factologic și în lipsa unui probatoriu și a venit cu propunerea la angajator de a fi sancționat disciplinar cu „Retrogradarea în funcție”. În continuare, s-a menționat faptul că automobilul de model „*****”, nr. n/î ***** , prin ordinul IP Călărași din luna mai 2021, a fost întărit după angajații G.P., M.I. și S.P. În aceste circumstanțe, în contextul în care, pentru utilizarea mijlocului de transport poartă răspundere persoanele responsabile, dacă se constată că a fost utilizat transportul în alte scopuri decât de serviciu, urma să fie atrase la răspundere disciplinară persoanele responsabile. La fel, potrivit pct.11.3.3. a fișei postului, deținut de S.P. anume acesta a fost responsabil de evidența consumului și de a asigura un regim de consum economic a energiei electrice. Prin urmare, dacă se constată că a fost utilizată energia electrică pentru alte scopuri decât în interese de serviciu, anume S.P. urma a fi cercetat disciplinar. La fel, potrivit fișei postului deținut de S.P., conducătorul ierarhic superior era șeful adjunct al IP Călărași, prin urmare, după logica Ministerului Afacerilor Interne și acesta urma să fie cercetat disciplinar. Deși se invocă faptul că a fost utilizată energia electrică, precum și mijlocul de transport a IP Călărași, totuși nu a fost stabilit existența prejudiciului precum și întinderea acestuia.

49. La fel, deși se invocă faptul că au fost implicați la activitatea de asamblare a crucifixului și angajații M.V. și I.M., nu s-a ținut cont de faptul că aceștia au fost implicați la inițiativa și la rugămintea exclusivă a lui S.P., fapt despre care Rău Oleg nu a cunoscut. Potrivit fișei postului, deținut de M.V. și I.M., aceștia aveau ca conducător direct pe șeful Serviciului detenție și escortă, precum și ofițerul de serviciu detenție escortă, iar în cazul în care aceștia au desfășurat activitate alta decât în interese de serviciu, în timpul orelor de muncă, urmau să fie cercetați disciplinar, inclusiv conducătorii direcți.

50. În cadrul anchetei de serviciu nu au fost elucidate toate circumstanțele indicate la prevederile pct.64 al Statului disciplinar al funcționarului public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, aprobat prin H.G. nr.409/2017 și nu au fost reflectate în conținutul ordinului și nu s-a ținut cont de circumstanțele prevăzute la pct.pct.91-94 ale

aceluiasi Statut. În acest sens, Ministerul Afacerilor Interne nu a examinat multiaspectual, complet și obiectiv circumstanțele încălcării disciplinare reținute, iar sancțiunea disciplinară aplicată nu este una oportună și echitabilă în raport cu cele invocate. Deși instanța de judecată nu se poate expune asupra dreptului discreționar de a sancționa angajatul, totuși, reieșind din prevederile art.118 alin.(2) lit.b) al Codului administrativ, angajatorul este obligat să motiveze, adică să indice despre oportunitatea emiterii actului administrativ.

51. La fel, potrivit pct.21 al Statului disciplinar al funcționarului public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, aprobat prin H.G. nr.409/2017, dacă subalternului i se stabilește vinovăția – urmează să i se propună o sancțiune disciplinară în funcție de gravitatea abaterii disciplinare și gradul vinovăției.

52. Reprezentantul recurentului consideră că sancțiunea trebuie să fie una echitabilă și proporțională în raport cu gravitatea abaterii disciplinare și gradul de vinovăție. Or, potrivit pct.39 al Statului disciplinar al funcționarului public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, se consideră abatere disciplinară fapta (acțiune sau inacțiune) a funcționarului săvârșită cu vinovăție.

53. Potrivit pct.40 al Statului disciplinar al funcționarului public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, în funcție de gravitatea faptelor comise și gradul de vinovăție, funcționarului i se pot aplica următoarele sancțiuni disciplinare: 1) avertisment; 2) mustrare; 3) mustrare aspră; 4) retrogradare cu un grad special; 5) retrogradare în funcție; 6) concediere.

54. Astfel, sancțiunea disciplinară „retrogradare în funcție” se prezintă ca fiind una din cele mai aspre sancțiuni disciplinare pe care le poate aplica angajatorul, fiind asimilată sancțiunii cu „Concedierea” având în vedere faptul că salariatul este eliberat din funcția deținută.

55. Cu toate că, în motivarea ordinului contestat se face trimitere la anumite circumstanțe totuși concluziile făcute se bazează pe presupuneri și suspiciuni, iar sancțiunea disciplinară nu a fost aplicată persoanei care s-ar face vinovată, dar altei persoane.

56. Prin urmare nu există legătura de cauzalitate dintre faptele constatate ca fiind abateri disciplinare și persoana lui Rău Oleg.

57. Normele de drept care au fost invocate în ordinul contestat, ca fiind încălcate de către Rău Oleg, presupun norme generale, care pot fi aplicate oricărui funcționar public cu statut special.

58. La aplicarea sancțiunii disciplinare Ministerul Afacerilor Interne nu a ținut cont de activitatea lui Rău Oleg, de personalitatea acestuia și nici de rezultatele de muncă.

59. Prin Ordinul MAI nr.176ef. din 05.11.2021, pe lângă faptul că Oleg Rău a fost sancționat disciplinar cu retrogradarea în funcție, acesta a

fost numit la funcția de șef al Sectorului nr.***** (*****) al IP Călărași al IGP, fără acordul acestuia, funcția de șef al Sectorului nr.***** (*****) al IP Călărași al IGP nu este o funcție corespunzătoare în care putea fi numit Rău Oleg, ținând cont de gradul său special de comisar principal dar și de faptul că această funcție nu este una imediat inferioară funcției anterior deținute. Ministerul Afacerilor Interne urma să identifice toate funcțiile vacante potrivite și să le propună lui Rău Oleg, iar în cazul în care acesta refuza să fie anumit în una din cele existente, nu putea fi numit contrar voinței sale.

60. Instanța de apel a ajuns la concluzia că faptele imputate lui Rău Oleg prin Ordinul contestat, stabilite în urma anchetei de serviciu, se încadrează în noțiunea de „abatere disciplinară”, or, faptele respective vizează încălcarea de către reclamantul/intimat a atribuțiilor de serviciu, stabilite prin dispozițiile legale, respectarea cărora este pusă în sarcina acestuia prin normele de drept enunțate supra.

61. La fel, instanța de apel a indicat că se constată cert că în calitatea sa de șef, Rău Oleg nu a organizat și implementat la nivelul cerințelor sistemul de control intern managerial în cadrul IP Călărași, după cum este stabilit atât în Regulamentul privind organizarea și funcționarea subdiviziunii, cât și în fișa postului funcției. Aceste acțiuni sau inacțiuni, reținute de instanța de apel, nu sunt indicate în prevederile legale la care s-a făcut trimitere. Mai mult ca atât, abaterile disciplinare reținute de către instanța de apel nu coincid cu cele indicate în ordinul contestat.

62. În altă ordine de idei, instanța de apel nu a arătat care este legătura dintre abaterea disciplinară constată și prevederile legale invocate.

63. Nu există nicio dovadă a faptului că a cunoscut despre implicarea lui M.V. și I.M. în activitatea de asamblare a crucifixelor. De fapt l-a rugat pe S.P. să asambleze câteva crucifixe, dar nu a dat nicio indicație sau ordin, care lucrări urmau să fie făcute în timpul serviciului. De asemenea, nu a cunoscut despre faptul că la asamblarea crucifixelor au fost implicați și alți angajați precum M.V. și I.M., deoarece nu a discutat cu acești angajați în acest sens, și nici pe S.P. nu l-a rugat să implice și alți angajați.

64. În aceste circumstanțe, în contextul în care, pentru utilizarea mijlocului de transport poartă răspundere persoanele responsabile, dacă se constatat că a fost utilizat transportul în alte scopuri decât de serviciu, urma să fie atrase la răspundere disciplinară persoanele responsabile.

65. Potrivit pct.11.3.3. a fișei postului, deținut de S.P., anume acesta a fost responsabil de evidența consumului și de a asigura un regim de consum economic a energiei electrice. Prin urmare, dacă se constatat că a fost utilizată energia electrică pentru alte scopuri decât în interese de serviciu, anume S.P. urma a fi cercetat disciplinar. La fel, potrivit fișei postului deținut de S.P., conducătorul ierarhic superior era șeful adjunct al IP Călărași, prin

urmare, după logica Ministerului Afacerilor Interne și acesta urma să fie cercetat disciplinar.

66. Deși se invocă faptul că a fost utilizată energia electrică, precum și mijlocul de transport a IP Călărași nu a fost stabilită existența prejudiciului precum și întinderea acestuia. S-a invocat că au fost implicați la activitatea de asamblare a crucifixului și angajații M.V. și I.M., nu s-a ținut cont de faptul că aceștia au fost implicați la inițiativa și la rugămintea exclusivă a lui S.P., fapt despre care Rău Oleg nu a cunoscut. Potrivit fișei postului, deținut de M.V. și I.M., aceștia aveau ca conducător direct pe șeful Serviciului detenție și escortă, precum și ofițerul de serviciu detenție escortă, iar în cazul în care aceștia au desfășurat activitate alta decât în interese de serviciu, în timpul orelor de muncă, urmau să fie cercetați disciplinar, conducătorii direcți.

67. Instanța de apel nu a dat nici o explicație de ce persoanele direct responsabile de consumul energiei electrice și de mijlocul de transport, precum și conducătorii direcți ai acestora nu au fost sancționați, în timp ce conducătorul instituției răspunde doar sub aspect managerial, a fost tras la răspundere pentru bunurile materiale care nu se aflau în gestiunea directă a sa. La fel, instanța de apel a evitat să răspundă la argumentul precum că procedura de efectuare a anchetei de serviciu a fost viciată deoarece a fost efectuată de către o persoană care are un interes direct cu privire la soluția anchetei.

68. *În drept*, Rău Oleg, reprezentat de avocatul Musteață Eugeniu și-a întemeiat recursul pe prevederile art.245¹ alin.(1) lit.a), b) și d) din Codul administrativ potrivit cărora recursul este admis dacă: a) interpretarea legii din hotărârea sau decizia contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție; b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție; d) hotărârea sau decizia este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor.

69. La 18 decembrie 2023, Ministerul Afacerilor Interne a depus referință, solicitând să fie declarat inadmisibil recursul depus de Rău Oleg, reprezentat de avocatul Musteață Eugeniu, întrucât decizia instanței de apel este legală și întemeiată, cauza a fost soluționată sub toate aspectele, au fost verificate și apreciate just probele administrate la dosar, a aplicat corect normele de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ:

70. Articolul 244 alin.(1) din Codul administrativ statuează că:

„(1) Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.”

71. Articolul 245 alin.(1) din Codul administrativ (în redacția legii în vigoare la data depunerii recursului inițial – 22 iunie 2023) relevă că:

„(1) Recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

72. Articolul 245 din Codul administrativ (în redacția legii în vigoare la data depunerii recursului motivat – 07 noiembrie 2023) prevede că:

„Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la pronunțarea hotărârii sau a deciziei motivate, dacă legea nu stabilește un alt termen.”

73. Articolul 245¹ din Codul administrativ (în redacția Legii nr.246 din 31.07.2023, în vigoare din 01.09.2023) stipulează că:

„(1) Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea sau decizia contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

d) hotărârea sau decizia este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

e) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2) Temeiurile menționate la alin.(1) lit.c) și d) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.

(3) Aprecierea probelor dată de prima instanță și instanța de apel este obligatorie pentru instanța de recurs, cu excepția cazului în care se invocă temeiul de la alin.(1) lit.d) sau a cazului în care Curtea Supremă de Justiție examinează cauza după trimitere la rejudecare. La examinarea recursului într-o cauză care a fost trimisă anterior la rejudecare pot fi prezentate probe noi dacă acestea au fost restituite nejustificat sau nu au fost reclamate de către instanța de judecată contrar prezentului cod.”

74. Articolul 246 alin.(1) și (2) lit.h) din Codul administrativ reglementează că:

„(1) Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă recursul este inadmisibil, completul din 3 judecători adoptă o încheiere irevocabilă. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se comunică părților.

(2) Recursul se declară inadmisibil în special când: **h) recursul este vădit neîntemeiat.**”

MOTIVAREA INSTANȚEI:

75. Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei, în ședință publică, la 20 iunie 2023.

76. În aceeași zi, 21 iunie 2023, Curtea de Apel Chișinău a notificat prin poștă electronică dispozitivul hotărârii participanților la proces, inclusiv

reprezentantului recurentului Rău Oleg, avocatul Musteață Eugeniu, iar la 13 octombrie 2023, a fost notificată decizia motivată (f.d.150,154).

77. Recursul inițial a fost depus la 22 iunie 2023, adică până la modificările operate prin Legea nr.246 din 31.07.2023, în vigoare din 01.09.2023, iar recursul motivat a fost depus la 07 noiembrie 2023, adică după modificările operate prin Legea nr.246 din 31.07.2023, în vigoare din 01.09.2023.

78. În condițiile enunțate, instanța de recurs conchide că recursul depus de Rău Oleg, reprezentat de avocatul Eugeniu Musteață a fost depus în interiorul termenilor legali prevăzuți la art.245 din Codul administrativ (în redacția până și după modificările operate prin Legea nr.246 din 31.07.2023, în vigoare din 01.09.2023).

79. Din analiza prevederilor legale reținute supra, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate veritabil bazat pe temeuri concludente și serioase. Astfel, normele citate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

80. În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevalidativ al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

81. Completul Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

82. Recurentul Rău Oleg, prin intermediul avocatului Musteață Eugeniu, invocând dispozițiile art.245¹ alin.(1) lit.a), b), d) din Codul administrativ, nu a explicat concret aceste pretenții.

83. Astfel că art.245¹ alin.(1) lit.a) din Codul administrativ se referă la faptul că un recurs este admisibil dacă interpretarea legii din hotărârea sau decizia contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție. Din recurs nu rezultă în mod clar de ce decizia instanței de apel este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție. De asemenea nu se menționează nicio decizie sau un alt act a Curții Supreme care ar da o altă interpretare a normelor de drept sau altor aspecte invocate în recurs, nefiind constatate nici de instanța de recurs, prin urmare în latura dată recursul este unul vădit neîntemeiat.

84. Completul notează că nici acesta, analizând practica judiciară a Curții Supreme de Justiție nu a stabilit că actele judecătorești contestate ar fi contrare jurisprudenței acesteia.

85. Totodată, art.245¹ alin.(1) lit.b) din Codul administrativ se referă la schimbarea sau consolidarea jurisprudenței Curții Supreme de Justiție prin admiterea recursului. Aplicarea acestui temei de recurs ține de discreția Curții Supreme de a-și extinde, uniformiza sau schimba jurisprudența. Pentru ca acest argument să fie invocat în mod temeinic, recursul trebuie să confirme lipsa jurisprudenței Curții Supreme cu privire la problemele de drept invocate în recurs, existența unei jurisprudențe contradictorii a Curții Supreme cu privire la acestea, fie modificarea circumstanțelor sociale sau juridice care să justifice schimbarea practicii uniforme a Curții Supreme de Justiție. Niciuna dintre aceste situații nu este invocată în recurs. Prin urmare, și în acest aspect acesta este vădit neîntemeiat.

86. Totodată, Completul de judecată ține să reitereze că temeiurile stabilite la art.245¹ alin.(1) lit.a) și lit.b) din Codul administrativ nu pot fi invocate simultan, deoarece ele se exclud reciproc.

87. Cu referire la invocarea art.245¹ alin.(1) lit.d) din Codul administrativ, recurentul susține că decizia instanței de apel este arbitrară și bazată pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor.

88. Curtea Supremă de Justiție menționează că în sensul prevederilor lit.d) alin.(1) art.245¹ din Codul administrativ, noțiunea de *hotărâre arbitrară* ori de *apreciere vădit nerezonabilă a probelor* urmează a fi stabilită în coraportul dintre mai multe principii.

89. Pentru a elucida înțelesul textului „*hotărâre arbitrară*” din art.245¹ alin.(1) lit.d) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție ține cont, inclusiv, de sensul atribuit acestei noțiuni de Curtea Europeană a Drepturilor Omului. Astfel, de exemplu, în cauza *Bochan v. Ucraina* (nr. 2), 5 februarie 2015, § 62, Curtea Europeană a notat că o decizie judecătorească este arbitrară dacă, în esență, nu are nicio bază juridică în dreptul intern și nu stabilește nicio legătură între faptele litigiului, legea aplicabilă și rezultatul procedurii. Curtea Europeană consideră că o asemenea decizie reprezintă o „denegare a dreptății”. De asemenea, în cauza *Balliktaş Bingöllü v. Turcia*, 22 iunie 2021, § 75, Curtea Europeană a notat că se poate considera că printr-o decizie judecătorească a fost comisă o „eroare vădită” dacă instanța a comis o eroare de drept sau de fapt pe care nicio instanță rezonabilă nu ar comite-o vreodată și că aceasta este aptă să perturbe caracterul echitabil al procedurii.

90. Totodată, potrivit art.71 alin.(4) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, la interpretarea actului normativ se ține cont de nota de fundamentare, care a însoțit proiectul actului normativ respectiv și

de alte documente care permit identificarea voinței autorității publice care a adoptat, a aprobat sau a emis actul normativ.

91. Nota informativă la Legea nr.246 din 31 iulie 2023 menționează următoarele: „...Utilizarea noțiunii de „hotărâre arbitrară” derivă din practica CtEDO, fiind utilizată pentru a defini situația în care judecătorii nu aduc nici o motivare pentru deciziile/hotărârile luate, sau când acestea sunt bazate pe greșeli evidente de fapt sau de drept comise de judecători. În esență, la categoria hotărârilor arbitrare ar putea fi atribuite și cele pronunțate cu bună știință contrar legii (în contextul art. 307 Cod penal). ...”. Iar în nota de subsol la textul menționat în paragraful precedent, nota informativă aduce mai multe exemple din jurisprudența CtEDO în care hotărârile au fost considerate arbitrare sau bazate pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor. Nota de subsol menționează următoarele în ceea ce privește cauzele civile: „Exemple de procedură civilă: Respingerea fără o motivare clară a unui recurs într-o cauză civilă și menținerea unei decizii care era în mod clar contrară circumstanțelor cauzei, chiar dacă recurentul indica expres asupra acestei contradicții (Dulaurans v. France, 2000, § 38); Refuzul judecătorilor, fără vreun motiv, de a anula ordinul de eliberare din funcție, care era bazat pe un raport de evaluare a performanțelor anulat anterior de aceiași judecători (Tel v. Turkey, 2017); Anularea de către instanța de recurs a deciziei instanței de fond (prin care au fost acordate compensații prevăzute de legislația muncii) fără a explica în vreun fel acest lucru și fără a face referire la lege, care prevedea aceste compensații (Anđelković v. Serbia, 2013; Lazarević v. Bosnia and Herzegovina, 2020).

92. Din nota informativă menționată rezultă că sintagma „*hotărârea arbitrară*” urmează a fi definită prin prisma jurisprudenței CtEDO. În jurisprudența sa, CtEDO deseori folosește împreună sintagmele „*hotărârea arbitrară*” și hotărâre „*bazată pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor*”, fără a face o distincție clară între ele. Nota informativă menționează totuși că „la categoria hotărârilor arbitrare ar putea fi atribuite și cele pronunțate cu bună știință contrar legii (în contextul art. 307 Cod penal)”. Rezultă că în cazul hotărârii arbitrare, carența principală vizează încălcarea unei norme legale imperative, adică a unei prevederi normative care nu oferă nicio discreție judecătorului. Lipsa discreției poate rezulta din claritatea textului prevederii normative, fie din practica uniformă și clară de aplicare a normei. Această carență nu se poate datora unei simple greșeli, ci trebuie comisă cu bună știință sau ca urmare a unei erori inexplicabile. Suntem în prezența unor asemenea situații atunci când instanța de judecată adoptă o hotărâre ce contravine unei norme imperative invocate participanții la proces sau de instanța judecătorească ierarhic superioară, fără a explica convingător de ce nu aplică acea normă.

93. Sub acest aspect urmează a fi reținute și constatările Curții Constituționale din Hotărârea nr.2 din 16.01.2025 (pct.149-150), potrivit

căreia pentru a elucida înțelesul textelor contestate (inter alia ”hotărâre arbitrară”), destinatarii pot avea în vedere, inclusiv, sensul atribuit acestei noțiuni de Curtea Europeană a Drepturilor Omului. Astfel, de exemplu, în cauza *Bochan v. Ucraina* (nr. 2), 5 februarie 2015, § 62, Curtea Europeană a notat că o decizie judecătorească este arbitrară dacă, în esență, nu are nicio bază juridică în dreptul intern și nu stabilește nicio legătură între faptele litigiului, legea aplicabilă și rezultatul procedurii. Curtea Europeană consideră că o asemenea decizie reprezintă o „denegare a dreptății”. De asemenea, în cauza *Ballıktaş Bingöllü v. Turcia*, 22 iunie 2021, § 75, Curtea Europeană a notat că se poate considera că printr-o decizie judecătorească a fost comisă o „eroare vădită” dacă instanța a comis o eroare de drept sau de fapt pe care nicio instanță rezonabilă nu ar comite-o vreodată și că aceasta este aptă să perturbe caracterul echitabil al procedurii.

94. Din textul recursului nu constată în mod univoc vreun argument care ar justifica constatarea că decizia contestată ar fi emisă contrar normelor imperative aplicabile speței, precum și nici instanța de recurs nu a stabilit din textele decizia instanței de apel, raportate la circumstanțele cauzei.

95. Subsidiar, sintagma „*bazată pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor*” se referă la aprecierea probatoriului. Pentru admiterea unui recurs în baza acestei sintagme este necesară întrunirea cumulativă a următoarelor condiții: a) hotărârea să se bazeze pe o apreciere eronată a probelor; b) aprecierea să fie vădit nerezonabilă; c) hotărârea contestată se bazează în mod determinant pe această apreciere.

96. Prin urmare, nu orice eroare în aprecierea probelor poate duce la admiterea recursului în temeiul art.245¹ alin.(1) lit.d) din Codul administrativ, adică să fie evidentă pentru un profesionist și să nu poată fi explicată rațional. De asemenea, această eroare trebuie să fie determinantă pentru soluția din hotărârea contestată. Îi revine recurentului obligația să convingă instanța de recurs că aceste elemente sunt întrunite.

97. În speță recurentul Rău Oleg a indicat drept temei a recursului faptul că instanța de apel ar fi apreciat în mod vădit nerezonabil probele la dosar în contextul în care în viziunea recurentului la materialele cauzei lipsesc dovezi că dânsul ar fi cunoscut despre implicarea lui M.V. și a lui I.M. în activitatea de asamblare a crucifixelor. În explicație a menționat că l-a rugat pe S.P. să asambleze câteva crucifixe, dar nu a dat indicații sau ordine care lucrări să fie efectuate în timpul orelor de serviciu, fapt confirmat și prin explicațiile ultimului, că nu a cunoscut despre faptul că asamblarea crucifixelor au fost implicați și alți angajați precum cu M.V. și I.M., deoarece nu a discutat cu acești angajați în acest sens și nici pe S.P. nu l-a rugat să implice și alți angajați, de asemenea, nu a dat indicații și nici nu a rugat pe nimeni să utilizeze mașina de serviciu în scopul de a asambla crucifixul, fapt care s-a confirmat prin declarațiile lui S.P. care a menționat că până atunci transporta materialele necesare cu transportul unui din satul ***** pe numele

V., iar la 03 septembrie 2021, dânsul a utilizat transportul de serviciu, care era întărit după el, fără știrea dânsului, la fel, S.P. a declarat că de fapt a încărcat nisipul din spălătoria inspectoratului care se adunase acolo, făcând curățenie, prin urmare, pentru utilizarea mijlocului de serviciu poartă răspundere persoanele responsabile, și respectiv acestea urmau să fie trase la răspundere disciplinară, la caz, S.P. se face responsabil de evidența consumului și de a asigura un regim de consum economic a energiei electrice. Deși se invocă utilizarea energiei electrice și a mijlocului de serviciu a IP Călărași, totuși nu a fost stabilită existența prejudiciului și întinderea acestuia, circumstanțe ignorate de instanța de apel.

98. Având în vedere argumentele nominalizate în recurs, Completul de judecată nu consideră irațională aprecierea probelor dată de instanța de apel. Prin urmare, și acest temei de recurs este vădit neîntemeiat.

99. Completul nu exclude că o hotărâre judecătorească poate fi atât „arbitrară”, cât și „bazată pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor”, însă fiecare din cele două sintagme urmează a fi invocate și argumentate separat.

100. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție remarcă că potrivit regulilor din Capitolul V „Procedura de recurs” din Codul administrativ, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele ierarhic inferioare. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

101. Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că recursul declarat de Rău Oleg, reprezentat de avocatul Eugeniu Musteață este vădit neîntemeiat. Or, recursul respectiv conține obiecții de fapt și de drept similare celor expuse anterior care au fost analizate și apreciate corespunzător de instanța de apel.

102. La caz, lipsește aparența unei încălcări a dreptului recurentului Rău Oleg la un proces echitabil garantat de art.6§1 CEDO.

103. De fapt, motivele recursului se referă la dezacordul recurentului Rău Oleg cu soluția pronunțată de Curtea de Apel Chișinău și nu relevă interpretarea contrară a legii și aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural sau că aceasta s-ar baza în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, prin urmare recursul este vădit neîntemeiat nu constituie temei de casare a deciziei recurate,

104. Recursul depus de Rău Oleg conține în esență obiecții de fapt și de drept similare expuse anterior în cererea de apel care au fost analizate de către instanța de apel, fiind apreciate în modul corespunzător, bazată pe o cercetare multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblu și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

105. Se remarcă că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii/deciziei și care se încadrează

în temeiurile prevăzute la art.245¹ alin.(1) din Codul administrativ, în vigoare la data declarării recursului. Or, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate instanței de apel și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici. Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretensei interpretări și/sau aplicări eronate a prevederilor legale de către instanța de apel, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unei asemenea pretins argument, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

106. La fel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

107. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [*Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230*]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (*Luordo împotriva Italiei, pct. 85*). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (*Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45*). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (*Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, 11p.141, §39*). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6§1 (*a se vedea Helmers c. Suediei 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A*).

108. Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că recursul declarat de Rău Oleg, reprezentat de avocatul Eugeniu Musteață este vădit neîntemeiat și urmează a fi considerat inadmisibil.

109. În conformitate cu art. art.230 și art.246 alin.(2) lit.h) din Codul administrativ,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI:

Declară inadmisibil recursul depus de Rău Oleg, reprezentat de
avocatul Mustață Eugeniu.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Oxana Parfeni